

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะดำเนินการโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยมีประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลเขาพังไกร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการศึกษาประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้อง 3 ฝ่าย คือ ผู้วิจัย นักพัฒนา คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลเขาพังไกร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานร่วมกัน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัย นักพัฒนา และคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตร่วมกันประชุมและศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อค้นหาปัญหาที่น่าสนใจในการกำหนดเป็นหัวข้อในการทำวิจัย

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัย เชิญนักพัฒนา และคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเพื่อชี้แจง และร่วมกันวางแผนในการวิจัย

ขั้นที่ 3 กำหนดผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย โดยคัดเลือกจากคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผู้มีความสนใจและต้องการร่วมในการศึกษาตามกระบวนการวิจัย จำนวน 10 คน ร่วมกับผู้วิจัยและพัฒนากร เป็นคณะกรรมการวิจัย

ขั้นที่ 4 ผู้วิจัย พัฒนากร ร่วมกันกำหนดกรอบในการสร้างแบบสอบถามและนำเสนอในที่ประชุมคณะดำเนินการวิจัยเพื่อร่วมกันพิจารณาสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 5 คณะดำเนินการวิจัยร่วมกันศึกษาวิธีการเก็บข้อมูล เทคนิคในการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม และคัดเลือกผู้สัมภาษณ์เพื่อทดลองใช้เครื่องมือ

ขั้นที่ 6 ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกแล้วทำการปรับปรุงเครื่องมือ

ขั้นที่ 7 คณะดำเนินการวิจัย ออกเก็บข้อมูล

ขั้นที่ 8 คณะดำเนินการวิจัย ร่วมกันสรุปผลการวิจัยจากข้อมูลที่ได้รับในขั้นที่ 7 รวมทั้งนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอต่อคณะกรรมการกลุ่ม ออมทรัพย์ เพื่อการผลิตเพื่อนำไปสู่การวางแผน และการหามาตรการในการ แก้ปัญหาในขั้นต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลเขาพังไกร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 226 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลเขาพังไกร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 144 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการดังนี้

1. หาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร (บุญธรรม กิจปรีดีบริสุทธิ์ 2527 : 63)

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลเขาพังไกร มีทั้งสิ้น 226 คน และการสุ่มครั้งนี้ยอมให้คลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 หรือ 0.05 เมื่อแทนค่าแล้วจะได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 144.4 คน บัดเป็น 144 คน

2. สุ่มหาหมายเลขของสมาชิกที่จะศึกษาโดยใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการเขียนเลขหมายของสมาชิกจำนวน 226 คน แล้วใช้วิธีจับสลากแบบไม่ใส่กลับ (Sampling Without Replacement) จนได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 144 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1.1 เพศ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

- เพศชาย
- เพศหญิง

1.2 ระดับอายุ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

- อายุ 20 ปี-40 ปี
- อายุ 41 ปี-60 ปี
- อายุ 60 ปีขึ้นไป

1.3 ระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

- ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา
- ระดับประถมศึกษา
- สูงกว่าระดับประถมศึกษา

1.4 ระดับรายได้ แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

- ต่ำกว่า 5,000 บาท
- 5,001 บาท-10,000 บาท
- 10,001 บาท-15,000 บาท
- 15,000 บาทขึ้นไป

1.5 การติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

- ติดต่อ 0-3 ครั้ง
- ติดต่อ 4-6 ครั้ง
- ติดต่อ 7 ครั้งขึ้นไป

1.6 การได้รับประชุมชี้แจงหรือได้รับการอบรม แบ่งเป็น

2 ระดับคือ

- ไม่เคยได้รับ

- เคยได้รับ

1.7 สถานภาพการเป็นผู้นำท้องถิ่น แบ่งเป็น 2 ระดับคือ

- ไม่เป็น

- เป็น

1.8 การเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

- ไม่เป็น

- เป็น

1.9 ความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และ
วิธีดำเนินงานของศูนย์สาธิตการตลาด แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

- ระดับคะแนน 6-10 คะแนน

- ระดับคะแนน 11-15 คะแนน

- ระดับคะแนน 16-20 คะแนน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การยอมรับ
การจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบ ซึ่งผู้วิจัยได้
ร่วมกับพัฒนากรและคณะกรรมการดำเนินงาน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตร่วม
กันสร้างขึ้นมาเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วยตอนที่ 1
แบบสอบถามส่วนตัวเกี่ยวกับสถานภาพ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ การได้รับ
ข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ จำนวน 8 ข้อ ตอนที่ 2
แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินงาน
ของศูนย์สาธิตการตลาดเป็นแบบให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์
การให้คะแนนคือ ถ้าเลือกคำตอบถูกต้องได้ 1 คะแนน ถ้าเลือกคำตอบ
ไม่ถูกต้องได้ 0 คะแนน จำนวนแบบทดสอบ 20 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถาม
วัดระดับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดเป็นแบบ Likert Scale

หรือ Summated rating Scale โดยแบ่งเป็น 4 ระดับคือ ระดับ
ความคิดเห็น มาก บานกลาง น้อย ไม่เห็นด้วย ลักษณะข้อความเชิงบวก
(Positive) จำนวน 10 ข้อ ลักษณะข้อความเชิงลบ (Negative)
จำนวน 10 ข้อ กำหนดกฎเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนในข้อความเชิงบวก (Positive) ให้คะแนน
ดังนี้

มาก	ได้คะแนน 3 คะแนน
ปานกลาง	ได้คะแนน 2 คะแนน
น้อย	ได้คะแนน 1 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้คะแนน 0 คะแนน

เกณฑ์ในการให้คะแนนในข้อความเชิงลบ (Negative) ให้คะแนน
ดังนี้

มาก	ได้คะแนน 0 คะแนน
ปานกลาง	ได้คะแนน 1 คะแนน
น้อย	ได้คะแนน 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้คะแนน 3 คะแนน

วิธีการสร้างและการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างและทดสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตาม
ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัย พัฒนาการ และคณะกรรมการดำเนินงานกลุ่มมอสมทรัพย์
เพื่อการผลิตได้ร่วมกันศึกษาเอกสาร และ เครื่องมือการวิจัยที่ผู้อื่นได้สร้างไว้
แล้ว และได้ร่วมกันสร้างแบบสอบถามและแบบทดสอบ โดยออกข้อสอบถามให้
ครอบคลุมเนื้อหาตามที่ต้องการวัด

2. นำแบบสอบถามและแบบทดสอบไปให้พัฒนาการอำเภอเป็นผู้
ตรวจสอบแก้ไขเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง

3. นำแบบสอบถามและแบบทดสอบไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไข

4. นำแบบสอบถามและแบบทดสอบมาปรับปรุงใหม่

5. นำแบบสอบถามและแบบทดสอบที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปหา
ความเชื่อมั่น และค่าอำนาจจำแนก โดยไปทำการทดลองใช้ (Try out)
กับสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร จังหวัด
นครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน เพื่อนำผลมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบ
สอบถามและแบบทดสอบ ตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นรายข้อ
(Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจ (Discrimination Power)
รายข้อ กระทำโดยการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ รวมคะแนนของ
แต่ละคน เรียงคะแนนจากสูงไปต่ำ ตัดเอา 25 เปอร์เซ็นต์กลุ่มสูง และ 25
เปอร์เซ็นต์กลุ่มต่ำ และนำมาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีวิธี t - test (วิเชียร
เกตุสิงห์ 2530 : 115) โดยตั้งเกณฑ์ไว้ว่า ค่าถามข้อใดที่มีคุณค่า ที่ระดับ
นัยสำคัญที่ 0.05 จะมีค่าอำนาจสูง ถือว่าเป็นใช้ได้

5.2 คำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบ
ถาม ตอนที่ 3 ระดับการยอมรับการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดของสมาชิกกลุ่ม
ออมทรัพย์เพื่อการผลิตโดยใช้วิธีการหาแบบแอลฟา (α - Coefficient)
ของ ครอนบัค (Cronback, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ
0.90

5.3 คำนวณหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination
Power) รายข้อของแบบทดสอบตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในหลักการ
วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินการของศูนย์สาธิตการตลาด โดยใช้สูตร
$$D = \frac{R_H - R_L}{\frac{N}{2}}$$
 (วิเชียร เกตุสิงห์ 2526 : 113)

5.4 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ตอนที่ 2
ความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานศูนย์สาธิต
การตลาด โดยวิธีการของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) คือ

สูตร KR - 20 (Ebel, 1979 : 279) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.80

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ใช้คณะกรรมการกลุ่มมอสมทรัพย์ เพื่อการผลิต จำนวน 10 คน เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการนำเอาแบบสอบถามไปสอบถามสมาชิกกลุ่มมอสมทรัพย์ เพื่อการผลิต ผู้ตอบแบบสอบถามรายใดสามารถกรอกข้อมูลเองได้ผู้ตอบจะเป็นผู้กรอกข้อมูล แต่ถ้าหากรายใดไม่สามารถกรอกข้อมูลเองได้ ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นผู้กรอกข้อมูลแทน โดยใช้วิธีอ่านให้ฟัง และให้กลุ่มตัวอย่างตอบคำถาม ใช้เวลาเก็บข้อมูล 15 วัน ตลอดช่วงเวลาของการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา นิเทศ และติดตามกำกับกรอกข้อมูล รวมทั้งคอยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลด้วย

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และร้อยละ (Percentage) บรรยายลักษณะสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ การติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ การได้รับการประชุมชี้แจงและการอบรม และความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินงานของศูนย์สวัสดิการตลาด

2. ทดสอบสมมุติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และถ้าพบว่า ค่าเฉลี่ยของประชากรอย่างน้อย 1 คู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบพหุคูณ (Post hoc Multiple Comparisons) โดยการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทีละคู่โดยใช้วิธี S-Method ของเชฟเฟ้ (Scheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ มีดังนี้

1.1 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถามตอนที่ 3 การยอมรับการจัดตั้งศูนย์สวัสดิการตลาด ใช้วิธี t-test สูตร t-test (วิเชียร เกตุสิงห์, 2530 : 115)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{n}}}$$

เมื่อ	\bar{X}_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง
	\bar{X}_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม

1.2 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 3 การยอมรับการจัดตั้งศูนย์สวัสดิการตลาด ใช้วิธีการหาแบบแอลฟา (α -Coefficient) ของ ครอนบัต (Cronbach, 1970 : 161)

สูตร α (Cronbach, 1970 : 161)

$$\alpha_K = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	∞_k	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	K	แทน	จำนวนข้อความในแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแบบ สอบถามแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

1.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัดถูประสงค์และวิธีดำเนินการศูนย์สถิติการตลาด ใช้สูตรของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2526 : 133) มีสูตรดังนี้

$$D = \frac{R_H - R_L}{\frac{N}{2}}$$

D	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบแต่ละข้อ
R_H	แทน	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
R_L	แทน	จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบทั้งหมด

1.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัดถูประสงค์ และวิธีการดำเนินการของศูนย์สถิติการตลาด ใช้วิธีการของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) คือสูตร KR-20 (Ebel, 1979 : 279)

$$r_{tt} = \frac{K}{K-1} \left(\frac{1 - P}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	K	แทน	จำนวนข้อความในแบบทดสอบ
	P	แทน	สัดส่วนของคนตอบถูกหรือได้ 1 คะแนน

ในข้อนั้น

q แทน สัดส่วนของคนที่ตอบผิดหรือได้ 0 คะแนน
ในข้อนั้น

S_L^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean)

สูตร (Walpole, 1983 : 27)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่ามัชฌิมเลขคณิต

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

N แทน จำนวนข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สูตร (ลิวน สายยศและ อังคณา สายยศ 2524 : 77)

$$SD = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกตัวด้วยกำลังสอง

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

2.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) ซึ่งใช้ทดสอบ ค่าเอฟ (F-test)

สูตร (ซครี วังศ์รัตนะ, 2525 : 152)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าแจกแจงของ F

MS_b แทน ความแปรปรวน (Mean square) ระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวน (Mean square) ภายในกลุ่ม

2.5 เปรียบเทียบพหุคูณ (Post hoc Multiple Comparisons) เพื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทีละคู่ โดยวิธี S.Method ของ Scheffé

สูตร (Hinkle, Wiersma and Jurs, 1982 : 266)

$$F = MS_w \frac{(\bar{x}_i - \bar{x}_j)^2}{\left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j}\right)}$$

เมื่อ MS_w แทน ความแปรปรวน (Mean square) ภายในกลุ่ม

n_i n_j แทน จำนวนตัวอย่างประชากรสองกลุ่มที่นำมาทดสอบ

\bar{x}_i \bar{x}_j แทน มัชฌิมเลขคณิตของสองกลุ่มที่ต้องการทดสอบความแตกต่าง